

KROKE

Od początku istnienia idea zespołu było ciągle szukanie czegoś nowego, także w nas samych. Chcielibyśmy – przyznają muzycy – aby nasza muzyka nazywana była po prostu MUZYKĄ KROKE.

KROKE (w języku jidysz: Kraków) stworzyła w 1992 roku trójka przyjaciół: Tomasz Kukurba, Jerzy Bawoń i Tomasz Lato. Jako absolwenci krakowskiej Akademii Muzycznej, ale również artyści poszukujący, nie stronili od eksperymentów z jazzem oraz muzyką współczesną. Zespół, początkowo kojarzony głównie z twórczością klezmerską, oscyluje obecnie wokół różnych gatunków. Artyści czerpią inspirację z muzyki etnicznej całego świata, zawsze jednak wzbogacają dzieła autorskimi improwizacjami. W ten sposób KROKE tworzy własny, unoszący się ponad granicami, czasem i formami styl.

KROKE to też jeden z pierwszych zespołów, który wyszedł ze swoją muzyką do publiczności. Muzyków można było spotkać na ulicach i w klubach krakowskiego Kazimierza, kiedyś żydowskiej części miasta. Grali kompozycje dla jednych całkiem nieznaną, w innych zaś budzące wspomnienie świata, który dawno odszedł w zapomnienie. To właśnie tam po raz pierwszy można było usłyszeć utwory, które w 1993 roku ukazały się na pierwszej, wydanej własnym nakładem kasecie zespołu.

Do „Ariela”, w którym często koncertowało KROKE, zawitała któregoś dnia Kate Capshaw, żona Stevena Spielberga, który realizował wtedy w Krakowie film *Lista Schindlera*. Pewnego wieczoru na koncert zabrała męża... Reżyser szybko docenił ogromny talent KROKE i zaprosił grupę do Jerozolimy na występ podczas uroczystości Survivors Reunion, zorganizowanej dla ocalałych z listy Oskara Schindlera. *Od tego niesamowitego momentu wszystko stało się głębsze... Wtedy tak naprawdę zespół się narodził. Dostaliśmy od tych ludzi – niektórzy z nich byli klezmerami – pewnego rodzaju muzyczne błogosławieństwo – wspominają dziś muzycy.*

Jednak to był dopiero początek wielkiej przygody. Spielberg przesłał kasetę KROKE Peterowi Gabrielowi, który w 1997 roku zaprosił zespół do Wielkiej Brytanii na Festiwal WOMAD. Publiczność gorąco przyjęła zarówno sam koncert, jak i debiutancką płytę *Trio*. Spotkanie to zaowocowało również wspólnymi nagraniami w Real World Studios. Fragmenty nagrania zostały później wykorzystane przez Gabriela na płycie *Long Walk Home* stanowiącej ścieżkę dźwiękową do filmu *Rabbit – Proof Fence*.

W 1997 roku ukazał się drugi album zespołu – *Eden*. Tym razem tradycyjne klezmerskie motywy w połączeniu ze współczesną wrażliwością muzyczną zyskały nową, intensywniejszą barwę. Od tamtej pory KROKE coraz chętniej – ale jednocześnie bez odcinania się od tradycyjnych źródeł klezmerskich – sięgało do wzorców sefardyjskich i arabskich. Efektem tych poszukiwań stała się płyta *Sounds Of The Vanishing World* – nastrojowe świadectwo

ewolucji KROKE i zdolności muzyków do kreowania własnego stylu. Dowodem na słuszność artystycznych decyzji członków zespołu było uhonorowanie KROKE prestiżową nagrodą – Preis der Deutsche Schallplattenkritik za rok 2000.

Latem 2001 roku, podczas występów w Kornwalii, doszło do pierwszego spotkania KROKE z Nigelem Kennedym. Artysta wykazał natychmiastową gotowość do współpracy, której zwieńczeniem stało się wydanie wspólnej płyty *East Meets East* w 2003 roku. KROKE otrzymało także nominację do nagrody BBC Radio 3 w kategorii „World music”, a współpraca z Nigelem Kennedym przerodziła się w serię entuzjastycznie przyjmowanych na europejskich festiwalach koncertów. W tamtym czasie ukazała się też kolejna autorska płyta – *Ten Pieces To Save The World*. Ten melodyjny, klimatyczny album uplasował się na drugim miejscu europejskiej listy World Music Charts i stanowił zwieńczenie 10 lat istnienia KROKE. W 2004 roku zespół wydał kolejną płytę koncertową – *Quartet – Live At Home*, nagrań w studiu S-5 Radia Kraków z udziałem krakowskiego perkusisty jazzowego Tomasza Grochota, który jeszcze przez kilka kolejnych lat występował z zespołem.

Rok później grupa rozpoczęła współpracę z Edytą Geppert i Krzysztofem Herdzinem nad nowym projektem, zamykającym się w albumie *Śpiewam życie*. Krążek osiągnął ostatecznie status Złotej Płyty, a zespół koncertował równolegle w Polsce i w Niemczech z orkiestrą Sinfonia Baltica i programem *KROKE – symfonicznie* w aranżacjach i pod dyrekcją Bohdana Jarmołowicza.

W 2006 roku utwór *The Secrets of The Life Tree* w wykonaniu KROKE znalazł się na ścieżce dźwiękowej filmu Davida Lyncha *Inland Empire*, a rok później, w 15. rocznicę powstania zespołu, KROKE wydało swój kolejny studyjny album *Seventh Trip* – energetyczną podróż po orientalnych szlakach muzycznych. Cały kolejny rok działalności to szereg koncertów w Polsce i za granicą oraz praca nad projektem kameralnym w aranżacji Krzysztofa Herdzina. Premiera tego przedsięwzięcia – z udziałem orkiestry Sinfónica de Burgos – odbyła się w Hiszpanii. Kolejne odsłony projektu zabrzmiały w Krakowie i Sankt Petersburgu z towarzyszeniem orkiestry Sinfonietta Cracovia pod dyrekcją Roberta Kabary, która nadała projektowi niepowtarzalne brzmienie z pogranicza muzyki klasycznej i współczesnej.

Rok 2009 był dla KROKE kolejnym przełomem i zwrotem na drodze artystycznej – zespół coraz częściej występował jako trio, bez perkusji, dzięki czemu koncerty nabrały bardziej kameralnego charakteru, a w muzyce pojawiły się dawno niesłyszane brzmienia aszkenazyjskie i bałkańskie. Janusz Makuch, dyrektor Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie, nazwał to „powrotem do korzeni”, a zespół udokumentował swoje poszukiwania albumem *Out of Sight*, w którym pełne energii i czerpiące z tradycji klezmerskiej utwory współlistnieją z kompozycjami z pogranicza jazzu i nastrojowymi wokalizami Tomasza Kukurby.

W roku 2010 zespół koncertował wspólnie z norweską grupą Tindra oraz z hiszpańskim skrzypkiem Diego Galazem, wystąpił również na Polish Weekend in Southbank Centre w Londynie u boku Nigela Kennedy’ego. W styczniu 2011 roku KROKE, Maja Sikorowska (śpiew) i Sławek Berny (instrumenty perkusyjne) nagrali wspólnie dwanaście pełnych emocji i impresji greckich pieśni. Owocem tej pracy stała się znakomita płyta *Avra*.

Ostatnie dwa lata to przede wszystkim współpraca koncertowa z mongolską wokalistką Urną Chahar-Tugchi, Krzysztofem Herdzinem, a także Anną Marią Jopek, która pojawiła się na nagranej z orkiestrą Sinfonietta Cracovia najnowszej płycie zespołu *Feelharmony*.

Klezmerzy przede wszystkim improwizowali. Improwizacja w muzyce KROKE pojawia się od początku i jest do dziś jej najważniejszym elementem – wyjaśniają muzycy.

MUZYCY:

Tomasz Kukurba – altówka

Jerzy Bawoń – akordeon

Tomasz Lato - kontrabas

DYSKOGRAFIA:

[1996] *Trio* (Oriente Musik; Berlin)

[1997] *Eden* (Oriente Musik; Berlin)

[1998] *Live at The Pit* (Oriente Musik; Berlin)

[1999] *Sounds of the Vanishing World* (Oriente Musik; Berlin)

[2003] *Ten Pieces To Save The World* (Oriente Musik; Berlin)

[2003] *East Meets East* – Nigel Kennedy & KROKE (EMI Music)

[2004] *Quartet – Live At Home* (Oriente Musik; Berlin)

[2006] *Śpiewam życie* – Edyta Geppert & KROKE (Agencja Artystyczna Edyta) w 2007 r. płyta ta ukazała się w Europie pod tytułem *I Sing Life* (Oriente Musik; Berlin)

[2007] *Seventh Trip* (Oriente Musik; Berlin)

[2009] *Out of Sight* (Oriente Musik; Berlin)

[2011] *Avra* – Maja Sikorowska & KROKE (Pomaton EMI)

[2012] *Feelharmony* (Pomaton EMI)

<http://www.kroke.krakow.pl> – oficjalna strona zespołu

<http://www.facebook.com/kroke.trio>

<http://www.myspace.com/kroketrio>

<http://www.oriente.de> – wytwórnia wydająca płyty KROKE

<http://www.shop.gigicd.com> – polski dystrybutor płyt KROKE